

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

20 травня 2020 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Ну давайте почнемо.

Доброго дня, шановні колеги! В нас є 8 народних депутатів – кворум є. Наталія Романівна зараз до нас доєднається. Іван Григорович з нами в онлайн. Пані Любомира Мандзій зараз на уряді і одразу після уряду до нас доєднається.

Хто в нас з нами є з Мінфіну і МОЗу? Сергія Горбачова я бачу.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це невеличка проблема. Ну, окей, давайте, колеги, почнемо з порядку денного.

В нас сьогодні 7 питань в порядку денному.

Перший. Про стан підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання.

Другий. Про потенційне відкриття закладів освіти (дошкільної, загальної середньої та позашкільної).

Третій. Про особливості проведення державної підсумкової атестації в 11 класах.

Четвертий. Про план роботи підкомітетів.

П'ятий. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук (3463).

Шостий. Проект Закону про внесення змін до статей 89, 90 Бюджетного кодексу України (щодо фінансування фахової передвищої освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти) (3461).

І сьомий. Наш улюблений – "Різне".

Колеги, якщо немає заперечень, прошу підтримати порядок денний і проголосувати. Дякую. Юлія Миколаївна ще визначається. Одноголосно. Дякую, Юлія Миколаївна.

В зв'язку із тим, що пані Любомира Мандзій до нас доєднається одразу після завершення уряду, я пропоную тоді почати з тих питань, які... почати з кінця. Давайте почнемо з проектів законів.

Перший проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук (реєстраційний номер 3463) народного депутата Калаура і ще групи народних депутатів, з яких більша частина взагалі з нашого комітету.

Івана Калаура я просив, ну я не бачу сенсу йому приходити на комітет, тим більше ми це вже обговорювали. Юлія Миколаївна, ви нас коротко в двох словах ознайомте, і ми приймемо рішення.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, всіх вітаю! Комітет з питань науки, освіти та інновацій є головним з опрацювання проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів та докторів наук, які подані народними депутатами Калауром, Стефанчуком, Ватрасом і нами з вами.

Тут я не бачу сенсу зупинятися детально на цьому законопроекті, тому що ми всі з вами є співавторами цього законопроекту. Ми всі з вами, депутати з усіх фракцій, долучилися до написання, скажімо так, і обговорення цього законопроекту, разом його з вами реєстрували, тому він вам всім знайомим. Він є достатньо за змістом коротким. І метою цього законопроекту є врегулювання проблемних питань у сфері наукової діяльності, зокрема щодо продовження строку видачі дипломів кандидатів або докторів наук.

Враховуючи все вище зазначене, пропоную прийняти рішення про рекомендацію Верховній Раді України прийняти цей законопроект за основу та в цілому.

У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені теж здається, що це ідеально. Але давайте вислухаємо, може в наших колег є зауваження чи пропозиції до цього проекту закону.

Інна Романівна, ми зараз про спецради.

ГРИШИНА Ю.М. Ну, просто ми вже всі говорили, ми всі його розробляли, тому я не думаю, що є сенс зупинятися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень? Тоді давайте підтримаємо це рішення комітету. Хто – за? Дякую. Одноголосно.

Наступний пункт порядку денного: проект Закону про внесення змін до статей 89, 90 Бюджетного кодексу України (щодо фінансування фахової передвищої освіти у

зкладах професійної (професійно-технічної) освіти) (реєстраційний номер 3461).
Доповідач – Коваль Ольга Володимирівна, голова підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти. Прошу, пані Оля.

КОВАЛЬ О.В. Даний законопроект був внесений за ініціативи депутатів нашого комітету. Головним комітетом з опрацювання даного проекту закону є Комітет Верховної Ради з питань бюджету. Ми всі коротко ознайомилися з цим проектом закону, але трішечки хочу вам нагадати щодо спершу причин, які спонукали дану законодавчу ініціативу.

Всі ми знаємо, що з пунктом 4 статті 15 Закону України "Про освіту" заклади професійної освіти (професійно-технічної) освіти мають право здійснювати за відповідними стандартами підготовку на рівні фахової передвищої освіти. Проте окремими змінами до Бюджетного кодексу та з прийняттям Закону "Про фахову передвищу освіту" було частково обмежено право здобувачів закладів професійної освіти на навчання за рахунок коштів регіонального замовлення на рівні фахової передвищої освіти.

Я не буду конкретизувати, якими пунктами, кожен з вас бачив даний цей законопроект. Тому хочу наголосити, що даний законопроект був перш за все внесений для врегулювання цього питання, і для того, щоб ми могли розподіляти регіональне замовлення на підготовку на рівні фахової передвищої освіти в закладах професійної освіти.

Разом з тим, у тексті законопроекту і в порівняльній таблиці доцільно було б здійснити невеличку правку. В проекті рішення вона наведена. Правка є частково технічною. Це просто зміна виключення у статті 90 Бюджетного кодексу. Зачитувати не буду. Тільки потрібно ознайомити.

Отримано ряд висновків по даному законопроекту. А саме: Міністерство освіти і науки України загалом підтримує даний законопроект; Асоціація міст України підтримала проект закону і наголосила про необхідність врегулювання ось даної прогалини, яка виникла.

Головне науково-експертне управління, до речі, кожному із вас наданий висновок, оскільки він отриманий буквально пару годин тому, погоджується в цілому із необхідністю належного фінансового забезпечення фахової передвищої освіти. Одночасно висловлює деякі зауваження. Зокрема, наголошує, що згідно статті 66

"Фінансування фахової передвищої освіти" Закону "Про фахову передвищу освіту" не передбачається порядку фінансування фахової передвищої освіти в закладах професійної освіти. На це я хочу зауважити, що Розпорядженням уряду від 14 грудня ще 16-го року були схвалені методичні рекомендації щодо формування регіонального замовлення, підготовку фахівців і робітничих кадрів. Дані рекомендації зараз оновлюються міністерством і надіслані вже до Міністерства юстиції.

ГНЕУ також у своєму висновку наголошує на тому, що щодо проекту доцільно отримати висновок уряду, відповідно Мінфіну. Мінфін поки що не надав свого експертного висновку.

Враховуючи вищезазначене, Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки і інновацій рекомендується прийняти даний законопроект за основу і в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто з урахуванням тієї правки, яку ми пропонуємо комітетом.

КОВАЛЬ О.В. Так, з урахуванням правки, де ми в статті 90 замінюємо виключення: "крім закладів, визначених у підпункті "є", в законопроекті вказаного, ми замінюємо на "в" підпункт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олю.

Чи є у когось зауваження чи доповнення? Чи потребує це рішення обговорення?

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, я пропоную теж детально не зупинятися. Тому що для нас всіх відомим є цей законопроект. Ми його всі вже обговорювали неодноразово. Тому теж пропоную підтримати.

КОВАЛЬ О.В. До речі, кожному з вас надано додаткові матеріали по кількості контингенту, який навчається у закладах професійної освіти, і розподілу регіонального замовлення. Ви можете ознайомитися додатково. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олю.

Висновок ГНЕУ цілком логічний. І, звісно, що висновок уряду теж буде. Бюджетний комітет не буде його розглядати без висновку Міністерства фінансів. З Міністерством фінансів, я так розумію, ми вже зв'язувались, так, пані Олю, і воно підготує висновок для бюджетного комітету.

До речі, пан Єрмоличев, який з нами сьогодні мав бути присутній, був відправлений міністром на бюджетний комітет. Але ми з ним проговорили всі три питання, з яких мали почати комітети, до яких повернемося.

А щодо цього законопроекту, колеги, проект потрібен, це очевидно. Ми його вже проговорювали між собою. Якщо є ще зауваження чи пропозиції, давайте поговоримо. Якщо немає, то давайте затвердимо рішення комітету.

Якщо немає пропозицій, то прошу тоді підтримати рішення комітету. Дякую. Одноголосно. Колеги, дякую вам дуже.

З двома проектами законів ми розібралися. Один з них і там, де ми є головним комітетом, ми вже направили листа про включення його до порядку денного сесії. І я сподіваюсь, що ми наступного пленарного тижня або через тиждень зможемо його винести в зал. По другому питанню я дуже прошу секретаріат якомога швидше відправити рішення в наш бюджетний комітет, який є головним. Дякую.

Колеги, наступне питання порядку денного про плани роботи підкомітетів. Шановні колеги, у нас було доручення комітету на минулому засіданні для того, щоб підкомітети підготували плани роботи відповідно до планів роботи комітету. Будемо на них зупинятись.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, я пропоную у зв'язку з тим, що всі підкомітети, майже всі підкомітети подали свої плани роботи, ми всі були з ними ознайомлені, тут, якщо немає питань, то я пропоную теж детально не зупинятися, тому що вони всі у нас перед очима, вони всі відповідають плану роботи комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А так хочеться прокоментувати.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, вас ніхто не може зупинити в цьому. Тому визначайтеся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але не будемо. Підкомітети подали свої плани роботи. Єдиний підкомітет, який нам не подав план роботи, очевидно, встигне виправитися протягом сьогоднішнього дня.

Тому, колеги, давайте затвердимо плани роботи підкомітетів для того, щоб ми могли вивести наш комітет на планову роботу і встигнути все до кінця третьої сесії. Одноголосно. Дякую, шановні колеги.

Поки пані Любомира до нас все ще іде з уряду, я все ж таки пропоную почати з першого питання. Да, ми замовили окрему перепустку. Про стан підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання.

Отже, що ми маємо, колеги, на день сьогоднішній. Є два сценарії на скільки вам відомо, які розроблені МОНОм щодо можливих варіантів дат проведення зовнішнього незалежного оцінювання.

Поки що ми схилиємося всі до того, і епідеміологічна ситуація також до цього йде, що все ж таки ми можемо розраховувати на те, що вона піде за першим планом. І з 25 червня по 17 липня у нас відбудеться зовнішнє незалежне оцінювання. Міністерство охорони здоров'я в особі Головного санітарного лікаря два дні тому оприлюднив узгоджений з МОНОм протокол безпеки так званий щодо проведення ЗНО. Він не простий, але він цілком реалістичний. І, в принципі, може вирішити, я сподіваюся, вирішить питання забезпечення безпеки, якщо можна так сказати, учнів під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання.

Сьогодні на уряді це питання мало розглядатися. Але я так розумію, що не розглядалося. Є одна гарна новина. Зараз на уряді було отримане те, власне, що ми і хотіли тут проговорити і з Міністерством фінансів ми говорили в робочому порядку, і з Міністерством охорони здоров'я сьогодні в залі, і з Міністерство освіти і науки. Це те, що ми би хотіли, і це логічно, щоб ці заходи безпеки для проведення зовнішнього незалежного оцінювання фінансувалися зі стабілізаційного фонду, в який, власне, ми всі в цей кошик з усіх сфер гроші і поскидали.

Сьогодні на уряді, наскільки мені відомо, вже було доручення Прем'єра, щоб так це сталося, і Міністерство фінансів спільно з МОЗом і МОНОм розробило спільний цей протокол фінансування. Чи є в когось зауваження?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Навіть не уявляю. От зараз ми чекаємо, коли до нас доєднається Любомира Степанівна, щоб вона нам пояснила це більш чітко, яке рішення було прийнято. *(Загальна дискусія)*

Насправді, якщо подивитися на вартість закупівель, то буде значно вигідніше для держави робити централізовану закупівлю, тим більше із стабілізаційного фонду, там, здається, є послаблення по централізованих закупівлях, да, по тендерах. Бо якщо ми це віддамо на місцеву владу, в нас буде, потім може бути дисбаланс, одні провели, інші не

провели. І за різними цінами щоб ми потім самі собі не стрілили в ногу, тому що будуть потім, да, будемо розбиратися, чому в одній області закупили за однією ціною, в іншій за іншою. А от питання...

.....аргументи до того дам, що деякі місцеві, органи місцевого самоврядування, для цього потрібно буде зібрати сесію, щоб робити зміни до бюджету. Декому це легко зробити, в деяких містах важко буде зібрати сесії зараз. Тому я також підтримую це рішення, що централізована субвенція з державного бюджету на це має бути.

..... . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, з нами є на зв'язку два представника Міністерства фінансів – Бондаренко Андрій Володимирович і Оверчук Олександр Валерійович. Якщо в Міністерства фінансів є вже якісь дані з цього приводу, з приводу проведення ЗНО і з приводу того, як буде фінансуватися, власне, заходи безпеки, і яка є потреба у фінансових ресурсах, то я був би вдячний якби нас Міністерство фінансів проінформувало про ці цифри.

..... . *(Не чути)*

..... . Нас чуто? Добрий день! Чуто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день! Чуто, да.

..... . Всім добрий день! Стосовно видатків, які передбачені в поточному році на зовнішнє незалежне оцінювання, дані по основній програмі, у нас враховані видатки в загальному обсязі 353,9 мільйона, з них по загальному фонду – 313,8, по спеціальному – 40,1 мільйона гривень. В загальному обсязі видатків на оплату праці залучених фахівців в нас передбачено 165, 5 мільйона гривень і на проведення безпосередньо ЗНО, єдиного вступного іспиту, єдиного фахового, на випробування, разом 133,9 мільйона гривень. Це, в принципі, кошти, які закладалися Міносвіти при формуванні граничних показників. Тобто, ну, у нас не було як би звернень від Міносвіти, що цих коштів недостатньо. Ну, відповідно фінансування здійснюється до розпису. Але в цих видатках немає коштів на закупівлю оцих додаткових усіх необхідних засобів захисту, ну, і так далі, те, що потрібно для проведення ЗНО в умовах пандемії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пані Інно.

СОВСУН І.Р. Скажіть, будь лавка, ті кошти, які передбачені на ЗНО, там є гроші загального фонду бюджету і спеціального фонду. Спецфонд – це те, що зазвичай забирають на проведення пробного тестування. Я так розумію, в цьому році були серйозні проблеми з цим. Чи не вплине це на фінансування зовнішнього незалежного оцінювання, якщо не буде наповнений в повній мірі спецфонд?

_____. Залежить від того, чи буде пробне тестування. Це, мабуть, Міносвіта краще скаже.

ГРИШИНА Ю.М. А це точно, що не буде пробного тестування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чого б це його не було? Воно заплановано на 15-е і 17-е травня, наскільки мені відомо.

ГРИШИНА Ю.М. Так, а сьогодні 20-е. В мене з цим же було питання... Пробне було заплановано на 15-е, 19-е, воно не відбулося. Травня.

У зв'язку, Сергій Віталійович, у мене в зв'язку з цим було питання, що дійсно за інформацією міністерства 15, 17 повинно було відбутися пробне, і тоді в нас ЗНО буде 25 червня. Але так як воно не відбулося, то це що? Чи можемо ми...

_____. І що тоді з тими грошима?

ГРИШИНА Ю.М. Чи це означає, що в нас ЗНО буде тоді в серпні?

_____. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. І було визначено міністерством дати 15-е, 17-е.

_____. Якщо вони заплачені, якщо не заплачені, то у нас недофінансування ЗНО – 40 мільйонів. *(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, з нами на зв'язку є Єгор Стадний – заступник міністра освіти. Пане Єгоре, може, у вас є інформація по цьому?

СТАДНИЙ Є.А. *(Не чути)*

_____. Дайте слово, будь ласка. Я знаю, що Любомира Степанівна на місці, але там є точно Валерій Бойко, я бачу, що присутні працівники міністерства, і вони внесуть ясність. Просто вони ручку тягнуть, але...

_____ . Шановні народні депутати, шановні колеги, що стосується пробного ЗНО. Якщо ми рухаємося по першому сценарію, тобто основа сесія тестування розпочинається 25 червня, то український центр готовий проводити пробне тестування напередодні. Наперед визначені вже орієнтовні дати, ми їх поки що не оприлюднювали, це 15-е і 17-е червня. Тому говорити про те, що ті гроші, які зараз закумульовані українським центром як спецфонд, гроші абітурієнтів, які заплатили за участь в пробному, ми ці гроші в переважній своїй більшості вже використали на підготовку тестових матеріалів, їх доставку, тиражування. І безпосередньо повернути гроші або використати на інші потреби гроші спецфонду, окрім оплати праці залучених працівників в пунктах проведення пробного ЗНО, ми не можемо. Пробне ЗНО відбудеться напередодні основної сесії. Тому говорити про те, що ми можемо якось по-іншому використати кошти пробного ЗНО, а це не такі вже значні кошти в порівнянні з потребами на закупівлю захисту, вірніше, засобів захисту учасників процесу проведення пробного ЗНО, не виявляється можливим. Ці гроші так чи інакше вже використані в першу чергу на розроблення і доставку матеріалів. Фактично всі тестові зошити пробного ЗНО перебувають в регіональних центрах і лише тільки чекають того дня, коли буде визначено дату проведення пробного і доставлені в пункти проведення зовнішнього незалежного оцінювання.

Тут треба ще розуміти, що видатки, які понесли українські регіональний центр, вони пов'язані не лише тільки з укладанням тестів. Ми заплатили з цих грошей уже значні суми перекладачам тестів мовами національних меншин. А це традиційно у нас російська, угорська, румунська, польська, молдовська мови. І ці учасники так само, як і україномовні наші випускники, в пунктах проведення пробного ЗНО отримують україномовні версії. Здійснено записи і тиражування компакт-дисків для частини розуміння мови на слух тестів з іноземних мов. Тобто видатки, які поніс український центр, дійсно, вже покрито частково за рахунок тих коштів, які ми отримали від учасників пробного зовнішнього незалежного оцінювання. Нормативні документи українських регіональних центрів не передбачають можливості повернення коштів учасників зовнішнього незалежного оцінювання пробної сесії.

Тому ці гроші є, але за великим рахунком вони в якійсь мірі або витрачені, або поки що перебувають, ну, скажімо так, на низькому старті або заплатити учасникам, в першу чергу інструкторам, старшим інструкторам відповідальним за пункти проведення пробного зовнішнього незалежного оцінювання.

Пробне відбудеться, але воно відбудеться в термін, який ми поки що не оголошуємо, допоки не будемо мати остаточне розуміння, за яким сценарієм ми рухаємося. Якщо наразі ми рухаємося за першим сценарієм, пробне буде 15 та 17 числа червня місяця.

ГРИШИНА Ю.М. Тобто я хотіла уточнити, 15, 17 червня. Нам просто міністерство подало сьогодні дату 15, 17 травня, тому я і уточнюю. Це, мабуть, помилка, да? Пробне тестування.

_____.в документі, який ви зараз читаєте, навряд чи це 15, 17 травня. 15, 17 червня.

ГРИШИНА Ю.М. Ну, я дуже гарно читаю, можу відрізнити травень від червня. В наших документах написано травень. Тому, скажімо, у мене є питання, що...

_____. Наступне просто питання, прохання, щоб забезпечити і пробне ЗНО засобами індивідуального захисту. Для цього потрібно якомога швидше вже зробити централізовані закупівлі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що може вплинути на вибір сценаріїв між першим і другим?

_____. В першу чергу це норми, які будуть прописані в протоколі МОЗ, назвемо це так. Наскільки вони будуть такими, аби український центр готовий їх був би реалізувати. І, по-друге, це повноцінне функціонування транспортного сполучення в країні.

_____. І, колеги, дозвольте додати. Хоч за функціональним розподілом це не моє питання, але абсолютно очевидно, ми ЗНО проводимо водночас по всі території країни. Тобто у нас мають всі регіони мають бути достатньо знятих обмеженнях для проведення.

СОВСУН І.Р. Так а це включно з залізничним сполученням вам треба чекати?

_____. Залізничне сполучення більше потрібно для проведення магістерських вступних випробувань, тому що там люди можуть доїжджати до пунктів, до обласних центрів, і використовуючи в першу чергу сполучення залізниці. Основне ЗНО, якщо в червні місяці ми починаємо 25 числа, основна маса наших абітурієнтів буде добиратися, оскільки це випускники поточного року, то довозення їх буде

здійснюватися силами закладів освіти. Решта – це випускники минулих років і учні, студенти закладів вищої освіти I-II рівня акредитації, так само будуть доставлятися або транспортом закладу освіти, або самотужки. Якщо вони змінили місце перебування, час перереєстрації з місця проходження зовнішнього незалежного оцінювання там, де розташований заклад освіти, на місце проходження безпосередньо на час їх теперішнього перебування. Тобто, грубо кажучи, якщо дитина залишила гуртожиток закладу освіти і повернулася на час карантину додому.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, в мене питання з приводу... З датами все зрозуміло, я думаю. Питання з приводу фінансування. Давайте ще раз підсумуємо, що з фінансуванням. Сергій Віталійович сказав, що сьогодні на Кабміні було прийнято рішення про фінансування... Чи не прийнято рішення?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, зараз ще іде засідання уряду. І пані міністр одразу після нього до нас приєднається. Тому у мене є пропозиція зараз зробити перерву в засіданні комітету на півгодини, дочекатися міністра. І ми отримаємо вже фінальні нові дані по фінансуванню. Да. Давайте по "Різному", якщо є бажання.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, бо нам все одно потрібна Любомира Степанівна для того, щоб ми отримали фінальні дані і зрозуміли ситуацію, яка наразі в нас є.

_____. ...вийшла з Кабміну, вони вже виходили на фінішну пряму.

В принципі, в мене питання по методкабінетах в санаторних школах. По методкабінетах там норма до 1 вересня. Сьогодні написали, що розроблюють положення, але як би воно все одно буде актуальним. От я хотіла сказати все-таки, чи може мені... *(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо немає заперечень, давайте зробимо на 20-25 хвилин, до 16:30 давайте повернемося. Да. Дякую, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ну, ми вже знову зібралися в повному, в принципі, складі. Я так розумію, що колеги до нас будуть доєднуватись, так?

Отже, давайте повернемося до першого питання, яке ми розглядали – це про стан підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання.

Дякую, Любомира Степанівна, що доєдналися до нас після засідання уряду. Ми вже коротко проговорили і з вашими спеціалістами з міністерства, з Міністерством фінансів. Коротко проговорили ситуацію і два варіанти, за якими можуть розвиватися події. Коротко проговорили про те, що Головний санітарний лікар, він, до речі... Ви розібрались з технічним зв'язком? Якщо вдасться, то він до нас доєднається. Подивились, поговорили про протоколи, які були оприлюднені пару днів тому. Якщо у вас є більш свіжа інформація, поділіться з нами, прошу.

МАНДЗІЙ Л.С. Я рада вас бачити. Дякую, колеги.

Я думаю, що ми надіслали матеріали – ви отримали матеріали наші щодо підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Але, напевно, з найголовнішого.

Отже, сьогодні прийнята Постанова Кабінету Міністрів, за якою в Україні з 22 травня до 22 червня вводиться адаптивний карантин. Міністерство охорони здоров'я передбачило кілька показників, яким має відповідати обов'язково територія, де проводиться послаблення карантинних обмежень. І почався відлік. Відповідно з 22 числа іде громадський транспорт міський. Там є окремі зняття обмежень, про які тільки що на брифінгу говорив міністр охорони здоров'я.

Щодо закладів освіти. Отже, дошкільні заклади. З 25 числа, після рішення комісії ТЕБтНС в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці. Рішення є, робимо забезпечення вимогам – відкриваємо садочки. Носіння масок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене питання. Яких адміністративно-територіальних?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми про області говоримо?

МАНДЗІЙ Л.С. Области дають показники. Розраховують під області, тоді область, їхня комісія, приймає рішення по території.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А міста?

МАНДЗІЙ Л.С. Вони входять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Але ж... Так, власне, це стосується всіх великих міст?

МАНДЗІЙ Л.С. Ні-ні. Це стосується лише міста Києва і Київської області, тому що тут є інша адміністративно-територіальна... Так, територіальні одиниці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут ми розуміємо. Але умовно, Одеса, Одеська область, Харків, Харківська область, я впевнений, що у них різна епідситуація.

МАНДЗІЙ Л.С. Але показники розраховані середні з рівня області.

_____. *(Не чути)*

МАНДЗІЙ Л.С. Я думаю, що це лише в повноваженнях... Загалом показники беруться по області, тоді в кожному окремому випадку будуть враховуватися нюанси по кожній.

_____. Стикнулися зі схожою ситуацією, коли один очаг вірусу, він просто статистику загальну може або зруйнувати, або взагалі через велику область Подільськ може не врахуватися і всіх-всіх відкривають. Тому в такому випадку потрібно теж на розгляд.

МАНДЗІЙ Л.С. Завтра зранку буде оприлюднена Постанова Кабінету Міністрів. Будуть, обов'язково є доручення Прем'єра, проведені обласні комісії ТЕБтНС, і можна буде прийняти відповідні рішення. Власне алгоритм і протокол є підготовлений Міністерством охорони здоров'я, буде надісланий на території. Це що з такого дуже гарячого.

Вимоги до умов щодо забезпечення безпечності закладів дошкільної освіти були оприлюднені на сайті Міністерства охорони здоров'я. Відбувалося громадське обговорення. Який буде фіналізований документ – буде зрозуміло сьогодні ввечері або завтра зранку. Але документ є підготовлений. Він, безперечно, буде змінений, зважаючи на те, що Міністерство охорони здоров'я отримало багато зауважень, звернень і побажань щодо цього документу, постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, наскільки я розумію, це не буде відкриття 25-го, це з 25-го запрацює механізм, який може відкрити дитячі садочки. Я правильно розумію, Любомира Степанівна?

МАНДЗІЙ Л.С. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, все одно, без засідання комісії, без аналізу ситуації все одно не буде дозволів, навіть якщо це захочеться зробити.

МАНДЗІЙ Л.С. В такому випадку перше і основне – це забезпечити безпеку, зробити заклад безпечним для того, щоб до нього могли повернутися діти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, плюс – там досить не те, щоб дуже жорсткий, але все ж таки вимогливий протокол, я читав цей протокол. Там мають бути, наприклад, п'ятиденний запас всіх засобів, тобто тижневий запас, по суті. Да? Це який треба сформувати місцевій владі, бо це засновники є місцевої влади. Тому воно, по-перше, може відрізнитися навіть в рамках однієї адміністративно-територіальної одиниці. По-друге, все одно після їх рішень. Але добре, що це вже є як таке, ми маємо протоколи безпеки і тут можна вже говорити, в принципі, про потенційне відкриття, але тільки за умов, якщо вони будуть відповідати.

А хто буде перевіряти заклади дошкільної освіти? Місцева влада?

МАНДЗІЙ Л.С. Влада і державна служба – продспоживслужба.

_____. Це умови саме для дитсадків?

МАНДЗІЙ Л.С. Окремо є умови для закладів дошкільної освіти, окремо є умови проведення зовнішнього незалежного оцінювання в закладах освіти.

_____. Але я бачу на сайті МОЗу окремо умови для закладів середньої освіти.

МАНДЗІЙ Л.С. Це, я думаю, що йдеться про... Ні, це інший документ, це санітарний регламент, який проходив погодження, але, зважаючи на те, що коронавірус вплинув на це, ми робимо свої зауваження до цього документу і зауваження до нього висловлювати як Міністерство освіти.

_____. Питання. Ми зараз про дошкільну освіту говоримо чи йдеться в постанові чи взагалі постановою регулюються два таких види як позашкільна освіта, гуртки – це перше, і друге – це шкільні табори, чи є в цій постанові, яка буде?

МАНДЗІЙ Л.С. Щодо інших закладів освіти, то починаючи з 1 червня... Зараз хвилинку, даруйте, хвилинку. Отже, починаючи з 1 червня... *(Загальна дискусія)*

Отже, починаючи з 1 червня Міністерство освіти просило врахувати, що до 1 червня внести, зокрема, такі пропозиції. Відвідування занять в групах не більше 10 осіб: в закладах загальної і середньої, вищої, фахової передвищої, післядипломної освіти та наукових установах, проведення професійно-практичної підготовки та індивідуального навчання керуванню транспортними засобами (тракторами, самохідними машинами) в закладах професійної освіти, участь у державній кваліфікаційній атестації, підготовчих заходах до практичної підготовки на виробництві, лабораторних роботах та тренажерних заняттях, контрольних заходах, в атестації здобувачів професійної і вищої освіти та відповідних підготовчих заходах, отриманні документів про професійну та вищу освіту, в освітньому процесі в освіті дорослих, у публічному захисті наукових досягнень у формі дисертацій та відповідних підготовчих заходах. Ці речі мають бути дозволені з 1 червня.

_____. Вже прийняте рішення?

МАНДЗІЙ Л.С. Завтра буде постанова. Лише для проведення атестації.

_____. А позашкілля, музичні школи?

МАНДЗІЙ Л.С. Заклади освіти в групах не більше 10 осіб. Якщо в позашкіллі йде початковий рік, то до 30 травня закінчиться навчальний рік.

_____. А тоді що зі школами, з 1 червня?

МАНДЗІЙ Л.С. Ну з 1 червня... Які іспити? А, які в школах іспити залишились?
(Загальна дискусія)

МАНДЗІЙ Л.С. Відвідати, поставити оцінки, все. Народ, у нас закінчився освітній процес.

_____. Заклади вищої освіти тільки для проведення сесій відкриваються групи 1 червня?

МАНДЗІЙ Л.С. Так.

МАНДЗІЙ Л.С. Освітній процес закінчився. 29 травня останній день. Ну в кого, який по графіку, по структурі навчального року. Все!

_____ . Я просто для себе уточнити. Тобто всі позашкільні там гуртки, які є в позашкільлі, будинки культури, вони закінчують?

МАНДЗІЙ Л.С. Ні, там є заклади культури... Ну, ми це вносили спеціально для того, щоби це було враховано. По постанові є передбачено інші дати і інші заходи, які є внесені в цій постанові.

ГРИЩУК Р.П. Я просто до чого. Питання, яке назрівало у багатьох батьків до 14 років, які можуть здати своїх дітей в музичну школу, на малювання, на різні. Це при школах будинки... Що? Здати дітей. Окей. За проханням дітей відвести їх...

_____ . Відрізу видно, що молодий тато, 2 місяці...

ГРИЩУК Р.П. І хочеться кудись здати, да?

_____ . Давайте допоможемо Роману здати кудись.

ГРИЩУК Р.П. У мене все окей. Але просто ми маємо чітко прокомунікувати цю... З якого, з 1 червня чи можемо, чи ні?

МАНДЗІЙ Л.С. Окей. Я уточню. Я думаю, я це уточню. Зараз не готова відповідати і не буду вводити вас в оману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо завтра буде постанова, давайте почекаємо до завтра, подивимось на постанову, що з нею буде. Пропозиції, які дали МОН в постанову, ми зрозуміли. В принципі вони...

МАНДЗІЙ Л.С. Тут є ще один нюанс. Ніхто не забирає обмежень щодо людей, які в зоні ризику. Люди в зоні ризику залишаються людьми в зоні ризику, і з дії 211 Постанови вони не вилучені. Тобто у нас справді є проблема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ми говоримо про людей 60 плюс і з хронічними захворюваннями, які послаблюють імунітет або пригнічують.

МАНДЗІЙ Л.С. Там є дуже велика проблема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Особливо, до речі, в позашкільлі.

МАНДЗІЙ Л.С. Особливо в позашкільлі. Тому давайте не будемо ризикувати.

_____ . Я думаю, що... До мене зверталися батьки дітей, які вчаться в музичних школах, спортивних школах. Тому що для них це питання кар'єри, це не просто гурток, якийсь, куди можна здати чи не здати. А це, якщо діти вчаться на скрипці грати і вони 2 місяці не проводять заняття, то це великі ресурси, які до цього були інвестовані в це, вони просто втрачаються. Тому що навичка втрачається дуже швидко. Але я підозрюю, що з цим треба звертатися до Міністерства культури, тому що мистецькі школи в їхньому підпорядкуванні. А по спортивним – до... А, це одне міністерство зараз? Молоді і спорту виділили?

Тому, можливо, якщо завтра, як пропозиція, якщо ми побачимо, що в постанові завтра ці питання не будуть вирішені, то, може, від комітету звернутися в Мінкульт і в Мінмолодьспорту, щоб хоча би індивідуальні заняття для тих дітей, які реально вчаться у музичній школі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене пропозиція. От цілком слушно кажете, я абсолютно погоджуюсь. Я ніколи не грав на скрипці, але знаю, що таке спортивні, наприклад, заняття. Так само 2 місяці перерви можуть перекреслити насправді розвиток, сильно пригальмувати. Є пропозиція з цього приводу. Ми все одно на четвер запланували, на завтра, багато підкомітетів по багатьох законопроектах. Вони там є багато досить простих, хоч є і складні. Я думаю, що ми їх всі завтра пройдемо. І є пропозиція на п'ятницю зібрати комітет, через те, що у нас буде наступний тиждень роботи в округах, щоб ми не втрачали динаміку комітету і мали підготовлені рішення для виносу в зал, є пропозиція у п'ятницю зібрати комітет. Закінчаться підкомітети і через 24 години, щоб ми витримали Регламент, збираємо комітет. Проводимо ці питання і вже будемо знати, що у нас з постановою. І якщо в цій постанові не враховано деякі речі, то ми тоді даємо рішенням комітету на Прем'єр-міністра, просимо включити їх, або послабити карантин для деяких закладів. Погоджуєтесь? Супер. Так.

ГРИЩУК Р.П. У мене ще питання, яке я задавав з приводу, взагалі яка позиція, незважаючи на постанову, є це чи ні, з приводу дитячих таборів при школах. Взагалі позиція яка?

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, даруйте, будь ласка, поки що є обмеження по масових заходах. І немає можливості, умовно скажемо, там залишилось обмеження – 10 осіб. А якщо ми говоримо про пришкільний табір, то далеко не 10 осіб.

ГРИЩУК Р.П. Так само просто з дитячими садками. Сьогодні обговорювали ситуацію. Теж 10 осіб – це теж в групі дитячого садка є. Є дитячі садки в Деснянському районі, там, де по 30 людей. І яким чином обрати, що, якщо всі захочуть привести, ми скажемо – ні, дітей. То яким чином буде? *(Загальна дискусія)* Ми шукаємо це слово, зараз в пошуках знаходимося цього відповідного слова.

_____. Довірити.

ГРИЩУК Р.П. Довірити, дякую за пораду з української мови.

Так от, яким чином, якщо у групі 30 дітей – у нас в постанові 10 дітей – провести, давайте, щоб коректне слово, правильно пояснити і взагалі обрати, хто йде, а хто не йде? Яким чином?

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, по закладах дошкільної освіти є... Я скажу європейську практику. Минулого тижня Польща дозволила відкрити заклади дошкільної освіти: мільйон вихованців, впродовж тижня було максимум 34 тисячі дітей. Тому тут...

_____. З мільйона – 34 тисячі?

МАНДЗІЙ Л.С. Так, так.

_____. Тобто 3 відсотки?

МАНДЗІЙ Л.С. Так, ну, тобто вони дозволили, але є побоювання. В нас буде трошки інша ситуація.

В нас є чіткі вимоги як провадити роботу в групах, як заходити до закладу. До закладу батьки не заходять, вони перед закладом передають свою дитину, після вимірної температури, далі вихователю закладу дошкільної освіти. І цей процес, як має бути відбуватися в закладі, є передбачений.

Тобто Міністерство охорони здоров'я виписало ці процедури, які мають бути. Наше слабке місце, яке буде вирішувати директор кожного закладу, але ми над цим зараз працюємо і дамо свої рекомендації, – це, так би мовити, групи, які працюють до початку режиму роботи, до 9-ї години, і після 6-ї години від звичного режиму. При потребі в закладі дошкільної освіти утворюються, так би мовити, такі групи для того, щоб, якщо батьки мають таку потребу. То ми будемо рекомендувати керівникам потребу в таких групах зробити, вивчити завчасно і вони не мають контактувати між різними, діти мають бути тільки в цій групі, тільки між собою. Вони можуть бути

зібрані зі всіх і стартово бути в цій групі. Але не можуть бути після 6-ї переведені з різних груп.

А з 9-ї до 6-ї вони працюють в своїй групі, але вони не контактують з іншими.

_____. *(Не чути)*

МАНДЗІЙ Л.С. Колеги, ми не... Це будуть вирішувати на місцях при потребі. І батьки розуміють теж міру відповідальності, коли вони дають дитину до закладу дошкільної освіти.

ГРИЩУК Р.П. От тут пропозиція, тут у мене є пропозиція якраз з приводу того. Ми розуміємо, що відкриваємо дитячі садки через те, що є суспільний попит, а не через те, що ми маємо показники по COVID правильні. Ми бачимо приклади, дані, якщо не помиляюсь, Німеччини, там, де відкрили дитячі садки і там були спалахи.

Тому, я думаю, що, відкриваючи, ми маємо чітко комунікувати, що це тільки у випадку, якщо ви не можете залишитися з дитиною чи якимось інакшим чином зберегти його від того, щоб іти в дитячий садок. Для того, щоб у нас хоча б схожі до Польщі були показники. Все. Тому тут треба чітко, можливо навіть заявою. МОН, я впевнений, що це зробить, місцева влада також київська. Я думаю, що маємо ще ми від комітету прокомунікувати. Так, ми відкриваємо, але... І дуже там пояснити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я цілком з вами погоджуюся. У нас є, на жаль, приклад минулої п'ятниці, коли в Київському інтернаті у нас 81 спалах одночасно, і ризик є. І там були діти і від 7 років, наскільки я пам'ятаю, статистично від 7 років. Сподіваємося, що все буде добре і всі протоколи безпеки будуть дотримані.

Це вже ми, по суті, розглянули друге питання. Але в мене залишилося найголовніше запитання по першому питанню про стан підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання через що. Ми розуміємо, що впровадження протоколу безпеки на всій території України під час зовнішнього незалежного оцінювання потребуватиме додаткових коштів для виконання заходів безпеки. Тут ми б хотіли запитати. Чи потрібна допомога комітету в цьому? І зараз в якому стані знаходиться рішення по фінансуванню?

Ми всі розуміємо, що це має бути з стабілізаційного фонду. Але чи є таке рішення Кабінету Міністрів, і чи непотрібно нам втрутитись?

МАНДЗІЙ Л.С. Шановні народні депутати, Сергій Віталійович, отже, Міністерство освіти звернулося з листом до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів для забезпечення безпечних умов при проведенні зовнішнього незалежного оцінювання, єдиного вступного іспиту та єдиного фахового вступного випробування у 2020 році.

За нашою потребою відповідно до цих протоколів, які підготовлені і були оприлюднені на сайті Міністерства охорони здоров'я, ми порахували за ринковими цінами потребу, яка склала 125 мільйонів гривень. Окрім того, ми скерували потребу у ресурсах до Кабінету Міністрів окремо у вигляді гуманітарної допомоги, ми її можемо отримати, а також скерували лист до ЮНІСЕФу теж щодо необхідних ресурсів для забезпечення безпечності.

Окрім того, зважаючи на наш лист, який ми направили до Прем'єр-міністра, сьогодні отримала протокольне доручення уряду створити порядок і винести на наступне засідання уряду. В будь-якому випадку ми готові... Ми розуміємо...

_____. Проект чого?

МАНДЗІЙ Л.С. Порядок забезпечення. Тобто ми маємо підготувати та подати у встановленому порядку Кабміну, на розгляд уряду, проект акту щодо виділення коштів з фонду боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19 та її наслідками на створення безпечних умов проведення ЗНО, єдиного вступного іспиту та єдиного фахового випробування. Таке доручення ми сьогодні отримали. На наступну середу ми подамо порядок. Ви знаєте, що там є можливість без тендерних пропозицій здійснювати закупівлю. Ми розуміємо міру відповідальності... *(Загальна дискусія)*

І, власне, тільки ті потреби, які в нас є. Я можу вам озвучити наші потреби. Це рукавички, маски, дезінфектори для обробки рук і шкіри, дезінфікуючі засоби для обробки поверхонь, захисні щітки, халати ізоляційні медичні і термометри, і дезінфікуючі засоби для обробки підлоги. Тобто в нас є це все. Пораховано відповідно до того протоколу, який був оприлюднений на сайті Міністерства охорони здоров'я.

Є пораховано кількість учасників. І в нас на ЗНО – мільйон 236 тисяч 697 учасників. На ЄВІ – 120 тисяч. На ЄФВ – 18 тисяч 750. Загалом це мільйон 375 тисяч 447 осіб.

Окремо є інструктори пораховані, окремо медичні працівники і кількість тестування. Кількість пунктів тестування складає – 6 тисяч 313 штук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну ми ж розуміємо, що це не кількість осіб, а кількість учасників, бо деякі з них просто будуть по кілька разів здавати, бо цифра виглядає трішки лячно.

МАНДЗІЙ Л.С. Ні, ні, кількість учасників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Любомира Степанівна, тут одне питання: чи воно буде закуповуватись централізовано і хто буде проводити ці закупівлі? Щоб ми просто для себе розуміли. Ми сподіваємось, що це не буде місцева влада?

МАНДЗІЙ Л.С. Ні-ні, це буде зробитися централізовано. І це буде, можливо, навіть через Державне підприємство "Медичні закупівлі". Це буде залежати від того, як буде прописано в порядку. Але це буде робитися централізовано. Державна підсумкова атестація у формі ЗНО – це наша відповідальність щодо створення безпечних умов у закладах освіти, де буде відбуватися тестування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То є надія, що ми все ж таки навіть зекономимо з цієї суми, якщо рахувати по ринкових цінах?

МАНДЗІЙ Л.С. Так. І мені буквально, як я вийшла з засідання уряду, від ЮНІСЕФ написали, що вони беруть на себе якийсь свій один показник, те, що ми до них зверталися, вони повністю забезпечать, скажуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ми сподіваємось, що, наприклад, частина з усього цього, наприклад, термометри, залишаться в користуванні шкіл?

МАНДЗІЙ Л.С. Безперечно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Щоб ми на 1 вересня, бо я так розумію, що у нас буде ще одна стаття витрат, коли ми будемо готувати наступним. І ми, я думаю, що на ЗНО відтестуємо і зрозуміємо повністю, що працює краще, що працює гірше. І нам буде такий самий протокол потрібен на 1 вересня для всіх закладів освіти в тому чи іншому вигляді.

МАНДЗІЙ Л.С. Тут є свої особливості. Там було зауваження Українського центру оцінювання якості освіти. Зважаючи на те, що температурний режим в літній період часу може вплинути на температуру людини. Але це питання до диспозиції і до

обговорення з Міністерством охорони здоров'я. Зараз ми врегулюємо цю ситуацію перед тим, як буде підписуватись остаточний документ.

_____. *(Не чути)*

МАНДЗІЙ Л.С. Навчальний рік...

_____. *(Не чути)*

МАНДЗІЙ Л.С. Серпень місяць. Ми підготували документ, за яким в серпні місяці у нас відбувається вступна кампанія до закладів вищої освіти.

_____. *(Не чути)*

МАНДЗІЙ Л.С. Ну, зараз я... Дивіться, якщо ми починаємо проводити зовнішнє незалежне оцінювання, але ми його починаємо проводити 25 червня, 17 липня – останній день, коли проводиться ЗНО. До кінця липня буде результат. І теоретично у нас є 7 днів для того, щоб видати документи про освіту.

І, власне, я, напевно, почну з того, чому необхідно проводити ДПА у формі ЗНО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поки ми не перейшли до третього питання, у мене є ще питання по зовнішньому незалежному оцінюванню. У нас зміниться певним чином, напевно, робота інструкторів і навантаження на них під час проведення ЗНО. Що з оплатою праці інструкторів?

МАНДЗІЙ Л.С. Поки що ми не вносили змін до постанови Кабінету Міністрів, якою регламентується оплата праці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Добре, колеги.

_____. Чи не передбачаєте ви, чи Український центр, чи не можуть бути проблеми із залученням інструкторів, зважаючи на те, що це літній період і відпустки, і багато хто з них підпадають під категорії, щодо яких застосовуються обмеження і так далі?

МАНДЗІЙ Л.С. Український центр разом з регіональними центрами працює зараз над мережею, практично мережа вже готова, над пунктами тестування і працює над формуванням всієї інфраструктури для того, щоб проводити зовнішнє незалежне оцінювання.

Я думаю, що... Точніше так, звернення до вчителів з приводу того, що все це треба допомогти провести, було би незайвим. І з боку Міністерства освіти таке звернення буде, і з боку комітету теж може бути для того, що це наша спільна справа. Поясню чому спільна справа. Можу?

Отже, дуже буду коротко, оскільки ми уже трошки перетягнули час. Ми виходимо з інтересів дитини. Це перше і основне – захистити та врахувати інтереси дитини.

Ще один інтерес – це здійснити об'єктивне оцінювання. І розуміємо, коли ми виходимо із захисту прав та інтересів дитини, розуміємо, що сьогодні бажання дитини є одне, а завтра це бажання може бути інше. Про що я. Я про те, що навіть, якщо ми сьогодні говоримо, що нам не треба ЗНО, невідомо, що буде треба на наступний рік. Так дитина здала і вона вже має результат, зовнішнє незалежне оцінювання, сертифікат діє 2 роки, і вона може собі побудувати свою траєкторію по-іншому.

Отже, окрім того, це рівний доступ до здобуття вищої освіти. Ми неодноразово отримували... Виходячи з інтересів дітей, ми неодноразово отримували звернення щодо необ'єктивності оцінювання учнів в період навчання.

Я взяла статистику минулого року. 6 тисяч 237 осіб минулого року отримали кращий або гірший результат. Про що я? Я про передруковані атестати, які минулого року були передруковані. 6 тисяч 237 осіб або покращили або об'єктивно вплинули результати ЗНО на їхнє отримання документу про повну загальну середню освіту. Я маю в розрізі до прикладу покращення і маю в розрізі погіршення. Якщо цікаво, то я це скажу.

Отже: "без відзнаки" і змінено на золоту медаль – 90, "без відзнаки" змінено на срібну медаль – 93, золота медаль і претендент на золоту медаль, але отримав "без відзнаки" – 2 тисячі 436 осіб, золота медаль змінилася на срібну медаль – 2 тисячі 288 осіб, срібна медаль і просто отримала дитина "без відзнаки" – 1290 і срібна медаль змінилася на золоту – це ще 30 осіб.

Ми не можемо зараз говорити про об'єктивність оцінювання в наших школах. Прикро, але маємо факт. Давайте вже, оскільки є правила, які встановлені, діти чекали проведення, давайте ми вже його проведемо. Зважаючи на те, що відбувається послаблення, нормалізується ситуація, і для того, щоб ми не напружували загалом ситуацію, давайте ми його проведемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо...

МАНДЗІЙ Л.С. Ще одне. Власне, дистанційне навчання – це теж цікавий спосіб в кожній школі. Ми теж розуміємо про недосконалість його на сьогоднішній день. І ми мусимо зрозуміти, як воно вплинуло на систему освіти. Тому маємо думати не тільки про сьогодні, а маємо думати про наступні роки. І нам важливо, власне, зрозуміти, як це вплине на систему освіти, щоб мати змогу реагувати в подальшому і мінімізувати негативні наслідки в подальшому.

Ну і об'єктивне оцінювання я вам вже сказала. І те, що дитина на наступний рік захоче поступити в заклад вищої освіти, а вона не отримає в цьому році, до прикладу, своїх результатів, зважаючи на те, що може хтось сказати – та їй не треба, вона не буде вступати. На наступний рік все зміниться, вона захоче вступити до закладу вищої освіти їй прийдесться прикласти більше зусиль для повторення матеріалу і проходження зовнішнього незалежного оцінювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Любомира, дякую.

Ми перейшли вже, так плавно, до третього питання. І з нами на зв'язку є Сергій Горбачов, який, власне, і уособлює собою, наскільки я розумію, колективи, які зверталися до комітету з проханням, з пропозицією розглянути можливі зміни до державної підсумкової атестації.

Пане Сергію, вам слово. Тільки включіть, будь ласка, собі мікрофон. Або ми зараз спробуємо вам його включити. Тільки ми вас не чуємо.

ГОРБАЧОВ С.І. А так мене чуто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ГОРБАЧОВ С.І. Так ви мене чуєте? Чудово!

Шановні колеги, це дійсно дуже складні і дуже важливі запитання. І з аналізу звернень, які отримує Служба освітнього омбудсмена, ми бачимо, що найбільше людей зараз напружує не те, що треба буде щось робити чи не робити, найбільше напружує невизначеність. І тому треба вже кінець кінцем точно сказати коли, що буде відбуватися, як воно буде відбуватися, і діяти у цьому напрямі.

І я цілком погоджуюся з пропозиціями двох можливих сценаріїв. І я розумію, що схиляються до першого сценарію, він має безперечні переваги. В мене є лише одне побоювання. А чи зможемо логістично, чи встигнемо це все зробити? Чи буде

відновлене міжміське сполучення, яке є критично важливою умовою для забезпечення нормального проведення ЗНО? Це дуже важливо.

Крім того, у мене є два запитання, які стосуються безпосередньо процедури тестування.

Перше запитання. Чи будуть змінені нормативи розташування дітей в кабінетах, мається на увазі відстань між ними? Бо чинний норматив, коли 15 дітей у приміщенні, він не дозволяє дотримати відстань півтора метри, яка рекомендована. Тобто треба або змінювати норматив або шукати якесь інше рішення. Це перше запитання дуже складне.

І друге запитання. Лікарі отримали втричі більшу зарплатню абсолютно справедливо за те, що працювали у таких складних і ризикованих умовах. Люди, які зараз мають бути інспекторами, наші колеги, вони також опиняються в ситуації підвищеного ризику. У мене запитання. А чи передбачимо ми якісь фінансові компенсації людям, які будуть інспекторами?

Бо я вже чую величезну, скажімо так, не величезну, але дуже суттєву кількість звернень від директорів, моє спілкування з керівниками закладів освіти, з керівниками управлінь освіти, департаментів, говорить про те, що багато людей просто відмовляються іти інспекторами, висловлюючи побоювання зараження. І саме цієї причини є дуже сильний такий, у мене є сильне відчуття, що ми отримаємо великі проблеми у пошуках інспекторів. Дякую.

БОЙКО В.І. Я готовий, пане Сергію, прокоментувати ваші запитання.

Щодо першого. Кількість осіб в аудиторії визначено в 15, це нормативи, які передбачено Українським центром. Наш поліграфічний комплекс друкує по 15 зошитів, до яких не доторкається рука людини аж до моменту санкціонованого відкриття пакетів в аудиторії. Фактично зараз потрошити кожен пакет, наприклад, на 10, якщо в аудиторії 10 осіб, або на 5, це фантастика і нереально.

Норматив, який є в Українському центрі – це метр і 20 сантиметрів відстань між учасниками. В проекті рекомендацій Головного санітарного лікаря зазначено півтора метра. Ми висловили свої пропозиції і зауваження до вчорашнього дня, як це і планувалось, МОЗ, надіслали виконавцю в міністерство. І сподіваємось, що наші пропозиції будуть враховані.

Все ж таки, по-перше, люди не сидять, вірніше, учасники тестування не сидять один навпроти одного. Тобто, скажімо так, переміщення повітряно-крапельним шляхом

рідини від зараженого, інфікованого абітурієнта до його співрозмовника не відбувається тому, що кожен з них дивиться, вибачте мені, в потилицю.

По-друге, наявність маски в пункті тестування також мінімізує ризик.

По-третє, ми зараз розглядаємо можливість розсаджування абітурієнтів фактично в аудиторії, в стандартній будівлі закладу освіти в так званій "шахматці" – коли будуть сидіти учні не один за одним, а по діагоналі. Це також дасть можливість нам мінімізувати, вірніше, зробити відстань максимальну між учасниками тестування.

І треба зважити ще й на той факт, що все ж таки, оскільки інфікування відбувається повітряно-крапельним шляхом, а учасники в аудиторії 99 відсотків часу, який вони перебувають в аудиторії, сидять мовчки, тобто діалогу, монологу не відбувається, ми сподіваємось, що все ж таки навіть наші умови, які передбачені чинними нормативними документами, дозволять мінімізувати ризики інфікування.

Те, що стосується інструкторів. Ну, я не був би тут категоричний, що всі відмовляються іти працювати інструкторами з огляду на те, що можуть бути заражені і так далі, і так далі. Мережа нами формується. Так, вона формується доволі-таки повільно, але це не пов'язано з добором персоналу. Це пов'язано, в першу чергу, з перереєстрацією учасників ЗНО. Як правило, це представники закладів вищої освіти, коледжів, технікумів. Таких дітей у нас понад 4 тисячі осіб, які перереєстровуються не за місцем розташування закладу освіти, а за місцем проживання. Ми сподіваємось, що до 25 числа ми остаточно сформуємо мережу. До завтрашнього дня ми закриємо нашу базу і потім будемо вже займатися лінковкою і розсадкою.

Так чи інакше, що стосується залученого персоналу, на сьогодні якихось аж надто тривожних сигналів з боку регіональних центрів про те, що караул, ми не набираємо персонал – немає.

Ризик зараження – ми зараз оперуємо ситуацією, яка є станом на сьогодні. якою б вона буде... Я сподіваюсь, що вона буде значно кращою станом на період з 25 червня. Ризик буде вже мінімальним, з огляду на те, як прогнозується розвиток епідеміологічної ситуації. І зараження, скажімо так, в пункті тестування за наявності засобів особистого захисту не є аж надто вищим, ніж від походу людини в супермаркет, засоби громадського транспорту і так далі.

Тобто ми дбаємо про безпеку і ми сподіваємося, що все ж таки ті гроші, які просить міністерство на закупівлю засобів індивідуального захисту, дезінфектори, рідке мило тощо, дадуть нам, уможливллять проведення безпечного ЗНО цього року

саме в тих приміщеннях, які зазвичай ми використовуємо – це будівлі закладів повної загальної середньої освіти і закладів вищої освіти.

Щодо доплати, маю сказати, що по 985 Постановою Кабміну додатком 4 чітко визначено, грубо кажучи, той тариф, який ми можемо платити інструкторам, старшим інструкторам, черговим, уповноваженим тощо. Наразі зараз повноважень в Українського центру, ані коштів, ані повноважень, заплатити людині на 50 відсотків просто більше лише тільки через те, що вона буде 6 годин працювати в пункті проведення ЗНО, можливості в Українського центру немає.

ГОРБАЧОВ С.І. Я вам дякую за відповідь. Єдине запитання. Скажіть, будь ласка, а МОЗ погоджується зі зменшенням від 1,5 до 1,2?

БОЙКО В.І. Мені невідомий, я не бачив остаточної версії протоколу і наразі фідбеку від виконавця, який відповідає в МОЗ за формування остаточного варіанту рекомендацій, ми не маємо. Сподіваємося, що найближчим часом ми отримаємо.

ГОРБАЧОВ С.І. Я дуже дякую за відповіді. Колеги, дякую за те, що дали можливість висловитися. І дуже важливо, щоб все ж таки ми ухвалили рішення, яке почули б ті, хто працює в освіті, і батьки, і діти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

ГРИЩУК Р.П. Я хотів би просто ще альтернативну думку озвучити для того, щоб у нас було. До мене зверталась Асоціація директорів міста Києва. Ну, я так само всім вам показував це звернення, так само, як і на міністерство, з приводу можливої відміни ДПА, яке здається у формі ЗНО.

Є частина людей, частина випускників, які не будуть вступати в заклади вищої освіти або будуть, планують вступати за кордон, в містах менше, в селах таких дітей більше. Я просто аргументи записував одні і інші. Тому цим дітям здавати ЗНО просто для того, щоб отримати ДПА, можливо, є нелогічним, і, можливо, ми можемо просто їх звільнити. Тобто, якщо людина не буде вступати, щоб вона не здавала ЗНО і просто по ДПА отримала звільнення.

Звичайно, аргумент з приводу того, що дитина сьогодні одне думає, через рік інше, я думаю, що ми спираємось на те, що випускник школи, він вже має відповідальність, так. Тому що він буде відповідати за вибір предметів, які він здає на

ЗНО, за вибір закладу вищої освіти, в який він буде вступати. Тому вибір: здавати чи не здавати – це також свідомий вибір дорослої людини. Це перший аргумент.

Другий аргумент з приводу необ'єктивності оцінювання, з приводу там золотих медалей чи срібних медалей. Ми розуміємо, що люди, які йдуть на золоту медаль або на срібну медаль, або щось близько до того – це ті люди, які в 90 відсотках будуть продовжувати навчання в закладах вищої освіти, і вони 100-відсотково будуть здавати ЗНО. Кількість людей, які не будуть вступати у заклади вищої освіти, але йдуть на золоту медаль, мені здається, вона просто мізерна. Тому питання з тим, що якимось чином це вплине на розподіл золотих медалей чи об'єктивність оцінювання для подальшого вступу, воно також не є логічним.

Що може дати, які переваги відміна ДПА для 11-х класів. По-перше, це фінансова перевага. Тому що навіть, якщо ми на 10-20 відсотків зменшимо людей, які здають ЗНО, тому що воно їм не потрібне буде, ми зможемо зменшити фінансові показники на засоби індивідуального захисту, на оплату праці тих же контролерів, які працюють. І найосновніше – це зменшення ризику зараження і у дітей, які здають ДПА, і у всіх інших. Це такі мої аргументи і пропозиція. Це пропозиція відміни до ДПА для 11 класів.

І питання тоді. У нас є положення про ДПА, в якому пункті в розділі IV "Звільнення від атестації в закладах освіти" є пункт 6, який звучить так: "Здобувачів освіти, які проживають в зоні надзвичайної ситуації природного та техногенного походження звільняються від атестації за рішенням Міністерства освіти і науки України або місцевих органів управління освітою".

Питання згідно цього пункту. Якщо міністерство не рекомендує, місцеві органи управління освіти можуть це робити чи ні? Яка тут буде позиція, якщо деякі органи будуть так робити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А у нас надзвичайна ситуація?

ГРИЩУК Р.П. У нас надзвичайна ситуація. У нас не надзвичайний стан, у нас надзвичайна ситуація введена.

МАНДЗІЙ Л.С. Закінчується 22 червня.

ГРИЩУК Р.П. Все, тоді питання зняті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Травня.

МАНДЗІЙ Л.С. 22 червня.

ГОРБАЧОВ С.І. Я перепрошую. Можна мені ще одне слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, звісно.

ГОРБАЧОВ С.І. Саме з цього питання. Моя позиція така. Я бачив ці звернення. У мене, власне, така ж позиція. Якщо б ЗНО проводилось за другим сценарієм, я був би дуже наполегливим у проханні скасувати ДПА у вигляді ЗНО для тих, хто не планує вчитися у закладах вищої освіти.

Якщо ми виходимо на перший сценарій, який хоча і зсуває дати ЗНО, але він наближений до класичних, то, я думаю, що краще залишити так, щоб всі випускники мали можливість пройти ЗНО. Аргумент про цей рік, наступний рік, він є насправді правильним і сильним аргументом. Але, якщо це перший варіант, то все ж треба робити все можливе, щоб всі могли пройти ЗНО. Бо тут є дуже великий ризик. Я його усвідомлюю, як усвідомлюють всі, хто працює в освіті, що є, скажімо так, тенденція, яку я постійно бачу, якимось ЗНО скасувати взагалі як факт. Я категорично проти цього. І проти цього всі директори. ЗНО як засіб, як інструмент забезпечення справедливого вступу до закладів вищої освіти має залишатися за будь-яких умов. Це така позиція.

Перший сценарій – так як є. Другий сценарій – треба звільняти від ДПА тих, хто не має наміру вчитися.

_____. Колеги, пані Любомира, у мене в продовження того, що сказав Роман, в мене питання. Чи знаємо ми суму скільки, яка частка серед усіх, хто повинен скласти ЗНО, тих, хто не буде вступати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну ви скажіть. Ну ви скажіть або Роман хай скаже, або хто звертається. Ніхто не може порахувати, скільки людей не захоче вступати в університети.

_____. Так, я розумію. Але, скажемо так, знаючи досвід там минулого року потрібно подивитися. Тобто приблизно щоб ми розуміли, наскільки це великий відсоток. Якщо це мова йде про якусь мізерну кількість людей, то воно не буде впливати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нехай буде 20. Яка різниця?

_____ . Як яка різниця?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нехай 20 відсотків.

_____ . Ну тому що, це ж тільки що Роман це озвучив, у нас буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте, я половину фінансового навантаження зараз...

_____ . Якщо вже надруковані зошити, вже спаковані вони по 15 штук, то зараз виводити їх з цього, це буде...

_____ . Ну раніше треба було думати.

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, ми, Міністерство освіти, 25 березня оприлюднили два варіанти розвитку подій щодо державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання.

При першому варіанті ми готові провести його в безпечних умовах, забезпечивши створення безпечних умов. Якщо ми говоримо про серпень, або ситуація різко зміниться і не дозволять його проведення в межах України, то ми говоримо про те, що безперечно, якщо буде оголошена надзвичайна ситуація чи повернення до жорсткіших умов карантину обмежувальних, то ми розуміємо, що якщо ситуація нам не дозволяє розпочати проведення зовнішнього незалежного оцінювання 25 червня, в цьому випадку діти будуть звільненні від державної підсумкової атестації і в серпні місяці буде проведено лише ЗНО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які ми, до речі, не приймемо, тому що будемо у відпустках.

_____ . А що ви маєте на увазі, Інно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це правда. Ви пам'ятаєте, за що ви голосували, що ми в комітеті розробляли? Ні, насправді тут все просто і логічно. Якщо ми йдемо за першим сценарієм, а ми поки що рухаємося за першим сценарієм, хоча два місяці тому ще оголосили про два можливих сценаріїв, ми все одно рухаємося за першим і поки що нічого не заважає, ну, поки що, все іде так як воно повинно іти. І ми спокійно виходимо на перший сценарій, то звісно, що буде іти і інший, і ніхто нічого змінювати туди не буде. Якщо це буде перенесено на серпень, тоді це треба розглядати окремо, і тоді справді можна розглядати відміну ДПА для 11 класів. Я думаю, що на цьому... Ти когось нам ще підключив з Гарварду? От. Я думаю, що на цьому, в принципі, можна...

_____. Я перепрошую. Можна? Я просто зачитую статтю 47 Закону "Про загальну середню освіту".

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДПА проводиться у формі ЗНО.

_____. "Учні, які завершують здобуття базової чи профільної середньої освіти, проходять державну підсумкову атестацію у формі зовнішнього незалежного оцінювання, крім випадків визначених законодавством".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так точно.

_____. Це тільки через зміни до закону можна зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або введення надзвичайного стану. *(Загальна дискусія)*

Ні-ні. Якщо ви пам'ятаєте, пане Романе, то ми всі проголосували в одному з пакетів "ковідівських" законів за те, що в цьому році, в зв'язку з COVID, Кабінет Міністрів може встановлювати дати початку і кінця навчального року. Тому всі спроби змінити ДПА і ЗНО... Треба було раніше думати. Можна на рік наступний подумати.

ГРИЩУК Р.П. Ще раз. Немає самоцілі змінити ЗНО чи ДПА. Є розуміння, що зараз ми знаходимося не в простих умовах. Тому я, до речі, пану Сергію також сказав, у нас тверда позиція в комітеті, яку ми вже рік відстоюємо, незважаючи на те, що і наші опозиційці, різні люди багато чого кажуть з приводу ЗНО. У нас єдина позиція у комітеті. Тому я б тут наголосив на тому, що не йдеться взагалі про ЗНО чи про загальну відміну ДПА, була мова тільки на цей період, все. Якщо ми розуміємо, що це згідно законодавства не можна робити – все, ми розуміємо, що це не можна робити. Наступного року, я сподіваюсь, що в нас не буде такої ситуації і взагалі не буде про це і мови йти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Ми завершили по цих трьох питаннях?

Якщо ні в кого немає заперечень, я пропоную наші проекти рішень комітету одразу по трьох питаннях затвердити і підтримати. Немає заперечень?

Дивіться, ми по всіх питаннях беремо інформацію до відома. Ми обговорили всі позиції, вислухали всіх стейкхолдерів, всіх, всі центральні органи виконавчої влади, заслухали освітнього омбудсмена. Комітет не може зараз прийняти рішення, бо це не є

повноваження комітету щодо відміни чогось або невідміни чогось. Тому ми беремо цю інформацію до відома.

Наша задача. В нас були запити від наших колег народних депутатів, від суспільства, які надходять окремо на кожного народного депутата і на комітет. Ми для себе прояснили ситуацію, ми знаємо як ми будемо рухатися зараз із підготовкою до ЗНО, з протоколами безпеки, як це буде фінансуватися або що ми просимо, щоб воно фінансувалося. Там навіть я думав, що ми по першому питанню ще зробимо рішення, щоб ми мали звернення до Прем'єр-міністра щодо фінансування заходів безпеки зі стабілізаційного фонду, але це рішення вже і без нас уряд сам прийняв, і завтра буде відповідна постанова. Тому і це не потребує нашого рішення. Тому ми взяли до відома, ми зрозуміли ситуацію. Наша задача, колеги, як народних депутатів – прокомунікувати це рішення, ті рішення, які зараз напрацьовані МОН, МОЗ, Мінфіном. І оці спільні моменти, ми тільки дочекаємося завтрашньої постанови, щоби остаточно мати деякі дані. Якщо потрібно буде додати до тієї постановою, як ми говорили, якщо там чогось не буде вистачати, то ми в п'ятницю на засіданні комітету додамо це рішенням комітету.

_____. Просто я так розумію, що відповідного до нового регламенту буде частина дітей, які не зможуть скласти зовнішнє незалежне оцінювання, якщо у них температура буде вищою, якщо в них будуть ознаки респіраторного захворювання. Чи є у нас що буде зі цими дітьми?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони автоматично на додаткову сесію потрапляють. Всі, хто не зможуть за будь-яких причин, за станом здоров'я здати основні сесії, вони автоматично потрапляють на додаткову, яка буде 28 липня – 11 серпня.

_____. Так. Просто, що є перелік захворювань, які визнаються як такі, які, якщо у тебе є це захворювання, тебе звільняють від зовнішнього незалежного оцінювання. Чи ви не плануєте туди вносити зміни якісь для того, щоб через цей механізм врегулювати?

_____. Там була ідея, я читала, офіційно так зробити. І от у мене питання. Бо я не розібралась, а що відбувається з цими дітьми, яких звільняють за станом здоров'я від ЗНО?

Ні, після додаткової сесії. От, я не зрозуміла, що робиться з тим, хто по стану здоров'я не може пройти ЗНО? Ну, це як коронавірус.

Не вступають? Ну, я просто не зрозуміла. *(Загальна дискусія)*

То, швидше за все, тоді треба цю ідею. Тому що коронавірус...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви маєте на увазі, пані Інно, щоб додати туди COVID?

СОВСУН І.Р. Це стрьомно. Просто, що ця проблема буде. Так, бо у всіх будуть зараз, ми збільшимо статистику.

_____. Ні, я думаю, що тоді ми мусимо писати, що у зв'язку з такими дати поступати наступного року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться. Історія дуже проста насправді. Додаткова сесія відбувається через місяць після основної. Всі, хто має позитивні тести на момент основної сесії або має симптоматику захворювання, вони автоматично переходять на додаткову сесію. За місяць, якщо ти будеш продовжувати знаходитись на лікуванні, от тоді, звісно, можна для цих людей дати таку можливість. Але, ну, я не знаю випадків, щоб... В тому-то і справа, тому воно й рознесено по часу. Бо якщо вперше у тебе є там підозра або позитивний тест, то ти на першу сесію не йдеш, йдеш на другу сесію. Ти до цього часу одужаєш з вірогідністю 98 відсотків. *(Загальна дискусія)*

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, перевезення міжміським транспортом включається щось з 22, щось з 1 числа, щось з 25 числа. І ми розуміємо також, що є необхідність залучення шкільних автобусів для перевезення. Вимоги для безпечності шкільних автобусів є окремими. Точніше так, для транспортних засобів є розроблені МОЗ, тобто ми будемо їх враховувати тоді, коли будемо залучати шкільні автобуси для перевезення дітей до пунктів тестування ЗНО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, і по третьому питанню я просто хочу, щоб ми одразу внесли зміни в проект рішення комітету. Нам немає сенсу рекомендувати Міністерству освіти створювати робочу групу. Тому що, по-перше, воно все іде в робочому порядку і своїм шляхом еволюційним. Тому, в принципі, сенсу немає, бо робота іде і нам не потрібно втручатися в роботу виконавчої влади.

_____. Це те, що стосується підсумкової атестації. Ми в цьому рішенні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, в цьому рішенні. Тому, колеги, без цього другого пункту, все інше ми беремо до відома і дуже дякуємо насправді всім. Любомира Степанівно, вам за те, що приділили час після важкого уряду, представникам Міністерства фінансів, Сергію Горбачову освітньому омбудсмену і Українському центру оцінювання якості освіти.

_____. Є ще 2 коротких питання: методкабінети і санаторні школи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми зараз перейдемо до "Різного". Колеги, одну хвилиночку, ще давайте протримаємо себе в тонусі ще 30 секунд. Я пропоную одразу три рішення комітету затвердити і проголосувати за них.

Хто – за? Дякую. Одноголосно.

Дякую, колеги. Одноголосно.

Дякуємо нашим гостям.

А ми переходимо тоді до пункту 7 "Різне". Колеги, прошу, хто перший?

_____. Я би хотіла почути позицію Міністерства освіти і науки і запросити колег, якщо вони підтримують, підписати законопроект. Це про методкабінети, які мали би бути реорганізовані до 1 вересня в кожному районному центрі. Мені здається доцільним, написала – вилучити цю статтю. Тому що, перше, реорганізація передбачає, що ми мусимо взяти тих самих на роботу, а не по конкурсу. І те, що вони мали би... Відповідно через те, що в нас відбувається адміністративна реформа, в нас будуть інші райони, не всім районам потрібні методкабінети. Я думаю, якщо ми це вилучимо і дамо Міністерству освіти та науки і ОТГ самим можливість створювати ці методкабінети, де вони потрібні, що це буде простіше і доцільніше.

МАНДЗІЙ Л.С. Сьогодні на сайті Міністерства освіти і науки є оприлюднений проект Положення про центр професійного розвитку. Воно на громадському обговоренні буде до 1 червня, після 1 червня – погодження центральних органів виконавчої влади, і до 15 червня ми розраховуємо на прийняття відповідної постанови Кабінету Міністрів. Вже навіть на сьогоднішній день органи місцевого самоврядування можуть приймати рішення щодо попередження чи щодо подальшої трансформації закладів, там заклалася трошки інша філософія. Ми прибравши з педагогічних посад посади методистів. Ми, окрім цього, що будемо затверджувати положення про центр професійного розвитку, вносимо зміни до інших постанов. Наприклад, зокрема в

постанову Кабінету Міністрів, в якій є передбачено перелік педагогічних посад. Зокрема, ми прибираємо методистів, які були, зазвичай, в таких центрах, вводимо консультантів. І в нас інша філософія створення цих центрів – це допомога. Через ті центри, будемо залучати також супервізорів, які будуть надавати допомогу вчителям в їхньому професійному розвитку. Чекаємо ваших коментарів і пропозицій.

_____. Власне, оце ми підтримуємо і це закон, цей законопроект, коли ми вилучимо цю норму, дасть допомогу це все зробити без прямого зобов'язання до 1 вересня і без прямого зобов'язання в кожному районному центрі це зробити.

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, що стосується районних центрів, ми прив'язали це до кількості педагогічних працівників. Ми з'ясували по території найменшу кількість педагогічних, ну, таку середню статистичну кількість педагогічних працівників, і в положенні є чітко передбачено, що у адміністративно-територіальній одиниці, де є 750 вчителів, у міських адміністративно-територіальних одиницях створюються центри. Кількість консультантів залежить від кількості педагогічних працівників, але тільки 750 педагогічних працівників дають можливість створити центр. У території село – місто таких педагогічних працівників має бути 500, щоб територія могла створити цей центр.

Щодо адміністративної реформи. Так, вона йде. Але теперішні райони стануть основою для якоїсь окремої об'єднаної територіальної громади. Це дозволить зберегти мережу...

_____. А по скількох громадах?

МАНДЗІЙ Л.С. Ми передбачили можливість укладення міжбюджетних трансферів при створенні єдиного центру професійного розвитку. Це є передбачено в положенні.

_____. Але реорганізація передбачає набрання наступних на конкурсній основі часто. Правильно?

МАНДЗІЙ Л.С. Ну, до 1 вересня органам місцевого самоврядування забезпечити створення центрів професійного розвитку шляхом реорганізації... Професійного розвитку в подальшому об'єднаної територіальної громади. Зараз вони на базі району створюються як райони, а потім він буде трансформований в об'єднану територіальну громаду.

Дивіться, ми вже загубили... В якійсь мірі у нас вже пішло зменшення кількості методкабінетів. Тут є дуже різний варіант. Ми маємо це... Ми як МОН реалізуємо це право відповідно ми встигаємо, щодо нормативного забезпечення реалізації цієї статті Закону "Про повну загальну середню освіту".

_____. Добре, тоді ще питання по цьому, що профспілка говорить про те, що... Тут написано: "Шляхом реорганізації науково-методичних установ". І реорганізація не може передбачати скорочення чисельності або штату працівників. І відповідно скорочення чисельності або штату працівників може бути злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення.

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, ми зробимо, якщо є запит чи пропозиція, ми зробимо юридичну експертизу і дамо роз'яснення як, що зробити засновникам з теперішніми навчально-методичними центрами. Обов'язково. Ми і так дали роз'яснення щодо працевлаштування вчителів щодо переведення вчителів, які досягли пенсійного віку. Ми вже затвердили перелік питань для проведення конкурсів директорів шкіл. І цей наказ вже є підписано, і проінформовано засновників про цей перелік, наказ. Ви нас уповноважили Законом "Про повну загальну середню освіту" передбачити перелік тестових завдань для проведення конкурсного відбору директорів шкіл. Це ми вже зробили.

_____. Пані Любомира, шановні колеги! Перше питання стосується санаторних шкіл. Ми з деякими вже обговорювали це питання. Ми знаємо, що це достатньо проблемне питання. Ми знаємо, що міністерство працює зараз в цьому напрямку. Ми знаємо, що ви проводите наради, відбувається певний процес. У нас зареєстровано законопроект нашими колегами з приводу відміни цієї норми. Тому це таке достатньо і суспільно-резонансне питання, і багато звернень у нас є.

Тому у мене є пропозиція на наступне засідання комітету заслухати пані Любомиру з приводу того як відбувається цей процес, на якому ми етапі зараз перебуваємо, чи якісь проблеми, чи потрібні якісь додаткові дії від нас, від вас щодо вирішення цього питання.

МАНДЗІЙ Л.С. Ми це вчора питання проговорювали з Сергієм Віталійовичем, проінформувала я Сергія Віталійовича про те, що ми до 25-го отримаємо інформацію з органів управління освіти областей щодо трансформації кожної санаторної школи.

Узагальнимо цю інформацію. Таких шкіл у нас є 66. З окремими територіям ми справді провели роботу, обговорили питання практично зі всіма областями, в окремих зустрічах була присутня і я. Є різна траєкторія розвитку подій.

Ми розуміємо також про те, що в окремих територіях, де санаторні школи знаходяться в сільській території, ми не зможемо створити там повноцінного ліцею. Тому ми вам запропонуємо, так би мовити, вихід з цієї ситуації. Зараз ми узагальнимо, і в межах 28-го і 29 числа ми готові будемо до розмови і до конкретних пропозицій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція підкомітету попрацювати для того, щоб у нас було вже певне підгрунття. Це 25-е, це наступний тиждень. Я про що і говорю.

_____. Сергію Віталійовичу, так а що.... Питання про те, щоб заслухати цю інформацію... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми 25 числа всю цю інформацію отримаємо. Ну, чи 25-го вона буде отримана, потім узагальнена, ми всі її отримаємо. І у нас ще буде тиждень роботи з виборцями. Я би ще до того, як ми планували, щоб ми не перетворили комітет на 3-годинне заслуховування, коли у нас буде ще 20 питань в комітеті, законопроекти, які приготують підкомітети, також будуть там. Щоб ми це не перетворили на комітетські слухання, є пропозиція попрацювати підкомітету з тими цифрами, які ми отримали. Бо 66 шкіл, треба буде з ними розбиратися не на комітеті, а перед комітетом для того, щоб зрозуміти і проаналізувати цю інформацію. Подивитися на ці школи, якщо будуть... До речі, деякі питання ми можемо попросити наших мажоритарників-депутатів, які входять до нашого комітету, щоб вони заїхали до санаторних шкіл на своїх округах і подивилися. Ми можемо заїхати в Київську область і подивитися на санаторні школи.

_____. *(Не чути)* Без попередження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно. Правильно я думаю про це? Це те, що я пропоную. Я пропоную таким чином. Ми на наступне засідання комітету давай винесемо. Це все правильно. Від цього ніхто не відмовляється. Просто для того, щоб підготувати, щоб ми не втрачали зайвий час і просто не обговорювали. Бо дуже... Ми вже зрозуміли, так.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Ні, ну, це ж нам не заважає. У нас частина людей в Києві, можемо зібратися тут, а частина людей в онлайн, давайте поговоримо. Коли отримаємо цифри, поговоримо про цифри. Подивимось, що з ними можна зробити, яку вони нам дають інформацію, чого нам при цьому бракує. Якщо ми бачимо, що є у Львівській області, у Чернівецькій області чи в Київській області, де нам ближче, так, в Одеській області є санаторні школи, можемо туди заїхати і подивитися, наскільки відповідають цифри, які ми отримали, фактичному стану справ. Навіть поговорити з керівництвом цих закладів. Ми можемо з'їздити в Київську область або в Чернігівську – те, що від нас не далеко.

Але так, щоб ми вже собі для рішення комітету мали ще, окрім статистичної інформації, яку ми отримуємо, ще трішечки живої інформації. Обмінюємось між собою, винесемо.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, власне, дивіться, є державна політика, яку ми, власне, затверджуємо прийнятими законами, яку ми запроваджуємо. Тому деякі речі можна коригувати, звісно. Але треба розуміти, розуміти насправді, не емоційно.

Бо якщо, ну, я ж можу побитися об заклад, що якщо ми зараз зробимо перевірки по всіх учнях у всіх школах цих санаторних, знаєте, скільки відсотків порушують законодавство? Сто. Це серйозно. Бо є там одне обмеження, яке справді, ну, його ніхто не дотримується, – це щодо строків перебування дитини в санаторній школі. А там є або до моменту виліковування, або до кінця навчального року.

І в кожній школі будуть діти, які там навчаються наскрізно, просто наскрізно. Тому говорити емоційно, можна ж піти буквою закону і просто їх закрити за порушення законодавства. Ми ж не для цього це робимо насправді, ми робимо для того, щоб система стала здоровішою. Тому нам треба подивитися уважно не тільки на цифри, а насправді на стан. Бо є чудові школи, очевидно, є школи жахливі.

Але чому я так зажди сперечаюся з мажоритарниками? Я розумію, що вони кожен займається своїм округом. І там може бути справді унікальна ситуація. Але через одну унікальну ситуацію ламати систему і реформування системи – це теж не вихід. Тому що інакше ми просто перетворимося на Кубу із соціалістичним укладом і будемо всім давати те, що просять, і дуже швидко з'ясуємо, що всіх багато, а всього мало. І повернемося в такі...

_____ . Сергій Віталійович, я дуже вдячна за... І, пані Любомира, пані Олена, я вдячна вам за реакцію, давайте, да, дійсно дослідимо в такому форматі це питання.

І друге, що я хотіла теж, пані Любомира, вибачте, але знову ж до вас. В теж багато і сьогодні виступали з трибуни, і ми останніми тижнями багато з колегами говоримо, в нас є звернення з приводу цієї ситуації про дітей, які навчаються в спецшколах-інтернатах і які підпорядковані МОН, і яких відвезли в сім'ї, повернули. Повернули, оці всі історії, ми чуємо про те, що відкрили двері, залишили дитину і соціальні служби не спрацьовують, і діти перебувають в жахливих умовах. Це питання на стику Міністерства освіти і Міністерства соціальної політики. Тому я теж би дуже просила давайте порадимося яким чином ми теж обговорили це питання, тому що насправді порушуються права дітей у великому обсязі і потрібно відреагувати. Дякую.

МАНДЗІЙ Л.С. На старті обговорення, суспільного обговорення, ми провели з пані міністром соціальної політики – пані Мариною Лазебною розмову зі всіма головами обласних державних адміністрацій, за участю директорів департаментів освіти, керівників соціальних служб для молоді, служби у справах дітей, а також департаментів соціального захисту.

Кожна область отримала доручення проаналізувати умови, в які повернулися діти, зробити супровід цих сімей в разі їхньої потреби, і якщо є необхідність, а про такі випадки я знала, коли ми готували попередню оцю зустріч з головами обласних державних адміністрацій, то в нас були, вже мені проінформовані окремі області, про те, що діти повернулися до інтернатів, зважаючи на обставини в родині.

Я можу перевірити наявну інформацію. Я в цій хвилині не можу вам сказати скільки таких випадків було. Але такі випадки були в Закарпатській області, Дніпропетровській області і ще в окремих областях щодо повернення дітей в інтернатні заклади, якщо сім'я не може утримувати цю дитину.

Окрім того, були випадки того, що окремі органи місцевого самоврядування прийняли рішення про підтримку і супровід цих родин, які опинилися в складних життєвих обставинах щодо надання їм, цим родинам, продуктового набору. Тому я мушу уточнити це питання, власне, в розрізі закладів...

_____ . Але тут, я думаю, цього недостатньо, тому що тут мова йде не тільки про умови утримання, про їжу, але і психологічний стан, ми знаємо, що це...

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, соціальні служби отримали доручення про супровід таких дітей і таких сімей. Даруйте, будь ласка, але це точно не питання, умовно, супровід родин – це не питання тільки наше, це питання здебільшого тільки соціального захисту. Безперечно, тут...

_____. Тут не спрацьовують соціальні служби дитячі це однозначно. Але це ж стосується... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони насправді умовно наші. А от запросити міністра соціальної політики можна.

_____. Я прямо дуже би просила. Давайте це питання проаналізуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Є тоді пропозиція. Давайте, якщо ми, знову таки, підготуємо подібні речі, статистику зберемо, щоб ми не розтягували комітет на цілий день, то давайте спробуємо ці два питання винести. Запросимо міністра соціальної політики. Запросимо Миколу Кулебу Уповноваженого з прав дитини. Давайте ми всі ці питання розглянемо і винесемо це окремими питаннями на парламентський контроль. І просто коротко поговоримо про цю ситуацію, як відбувається насправді: скільки таких дітей, що з ними, що з цими родинами. Якщо вже є доручення міністра соціальної політики, то зараз буде, напевно, інвентаризація, умовно, умов в яких ці діти перейшли з інтернатів в родини. Щоб ми мали якусь об'єктивну статистику. Щоб ми розуміли скільки. Щоб ми розуміли, що для цього потрібно, щоб це виправити. Оце насправді реформа деінституціалізації, яку розпочав, драйвером якої є Микола Кулеба. То вона, власне, і передбачає, що це буде поступово переходити, ми будемо відходити від інтернатів до соціального патронажу. І це переноситься...

_____. Так, але тут пробуксовка у нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, але це не питання МОНу. Це треба розуміти.

_____. Спільне питання. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже важливо. Це дуже важливий момент. Тому нам без Міністерства соціальної політики ми не розберемося. Ми будемо ставити питання, на які не матимемо відповіді. Питання закрити, вирішити треба. Правильно?

Пані Інно, є що додати?

СОВСУН І.М. Просто з точки зору того... Я погоджуюсь, що це дійсно є великою мірою питання Мінсоцполітики. І тоді є питання, чи немає смислу, може, організувати спільно 2 комітети, тому що є Комітет соціальної політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудова ідея.

_____. Я думаю, що вони повністю підтримають. Тому що до мене сьогодні майже 15 депутатів підійшло з усіх фракцій, які сказали, що вони приймуть участь, візьмуть участь і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте тоді ми зробимо тоді іншим шляхом. Ми не будемо об'єднувати в один комітет наш ці 2 питання. Давайте ми підемо своїм шляхом. Поки що по санаторних школах у нас є питання, до якого у нас будуть матеріали, і вже ми трішечки попрацюємо наступного тижня. А давайте заплануємо з комітетом Третьякової спільне засідання. Ми можемо це зробити під час пленарного тижня в один із днів, в обід, взяти і півтори години, наприклад, приділити цьому питанню... Ні, в середу у нас своє комітетське. Десь там обрати собі вівторок, четвер, як зможемо. Як нам буде зручніше по графіку, домовимось з цим комітетом і спокійно зробимо на двох засідання, запросимо інших народних депутатів, міністрів і проговоримо. Добре?

Тоді давайте спробуємо...

_____. Я б ще просила, якщо ми будемо мати спільний комітет, також є питання центрів реабілітаційних, наприклад, в яких є і освіта, і соцдопомога. От, наприклад, "Джерело". Тобто це теж у нас в циклу, було б добре обговорити як ми її бачимо теж реорганізацію в країні.

Тобто інтернати закритого типу. *(Загальна дискусія)*

МАНДЗІЙ Л.С. Дивіться, якщо ми говоримо про навчально-реабілітаційні центри, то ми нарешті доопрацювали штатний розпис і подали його на погодження центральних органів виконавчої влади, Міністерства фінансів. І вже тоді будемо, виконаємо ті доручення, які мали бути нашими. В системі освіти є навчально-реабілітаційні центри. А що стосується інших інтернатних закладів, то політика Міністерства соціальної політики.

ГРИЩУК Р.П. Може, треба було це поставити, коли обговорювали ЗНО? Аналізувало міністерство ситуацію, якщо дитина хоче вступати до вишу не в Україні і там іспити раніше, ніж у нас терміни ЗНО.

МАНДЗІЙ Л.С. Ні, всі іспити перенесені, в серпні вступна кампанія.

ГРИЩУК Р.П. Тобто все нормально? Ті, хто в Польщу, в Угорщину там ще кудись. Бо там багато запитань.

МАНДЗІЙ Л.С. Я перевірю дати вступних кампаній в країнах Європи для того, щоб бути впевненою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Да, це перше... Повірте, друге, ті, хто захочуть поїхати вчитися в інші країни і можуть собі це дозволити, це обов'язково зроблять. Як вони це будуть робити із закритими кордонами – ще незрозуміло, але якимось чином будуть. Якщо їх влаштовує дистанційне навчання – це теж їх вибір. Тому ми не можемо в даному випадку... Я цілком погоджуюсь, нам не варто підлаштовуватись під це.

Але із того, що ми моніторили декілька пару тройку тижнів тому, всі переносять все. І ЗНО, якщо у них є аналог, всі переносять, і вступну кампанію переносять, і зміни до неї ідуть, бо є сталі системи, які неготові до нинішніх викликів, просто не можуть швидко адаптуватися.

МАНДЗІЙ Л.С. Поки що є проблема з кордоном, вони не виїдуть нікуди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це очевидно. Але деякі навіть оберуть дистанційну форму в словацьких університетах або інститутах.

Да, а те, що система освіти буде змінюватися, це очевидно. І все ж таки, я думаю, що це якраз той випадок, коли серйозна загроза може стати серйозною можливістю. І зараз це тестування дистанційних форм, в тому чи іншому вигляді, дистанційних технологій, які застосовуються, – це, насправді, еволюційний розвиток. Він нам, впевнений, що допоможе. Те, що ми з 1 вересня, я сподіваюсь, будемо мати більше змішаного навчання, то я навіть на це сподіваюся трішки.

Дякую, колеги, за приділений час. Дякую, пані Любомира, що до нас прийшли після важкого уряду. Колеги, дякую усім. Гарного вечора!